

Mikkelin kaupunki

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimintakertomus 2022

MIKKELI

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä ja tuottamisesta. Lautakunta luo edellytyksiä ja toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta ja perusopetusta lapsille ja nuorille. Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lautakunta tukee lasten, nuorten ja aikuisten edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä henkiseen että myös fyysiseen hyvinvointiin.

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Lautakunnan alaiset toimijat ovat osallistuneet Etelä-Savon hyvinvointialueen valmistelutyöhön erilaisissa työryhmissä. Esotien ja kaupungin yhteinen Mikkelin lasten, nuorten ja perheiden johtoryhmä on kokoontunut keskimäärin kerran kuussa, samoin monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä. Monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoontuu säännöllisesti. Keväällä 2022 valmistui maakunnallinen Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Keväällä 2022 saatiin Opetushallituksen avustus Etelä-Savon kuntien yhteiseen Lasten ja nuorten Etelä-Savo -hankkeeseen, jossa kehitetään monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Kehittämistyötä tehdään 1.8.2022-31.12.2023. Lautakunnan hallinnon alle on sijoittunut Opetus- ja kulttuuriministeriön hanke "Harrastamisen Suomen malli", jolla on tarjottu ja toteutettu jokaisessa peruskoulussa erilaisia harrastusmahdollisuuksia jokaiselle oppilaalle.

Talouden tasapainottamiseksi varhaiskasvatuksen osalta suunnitellut avoimen toiminnan yhdenmukaistaminen eri yksiköissä, resurssihoitajien palkkaaminen ja tasainen jakautuminen sekä perhepäivähoidosta ja ryhmäperhepäivähoidosta vapautuvan resurssin hyödyntäminen erityisvarhaiskasvatuksen avustajina ovat toteutuneet. Itäisen alueen päiväkotiratkaisussa otettiin aikalisä. Hankerahoituksella työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen sosionomia tunnetaitokasvatuksen parissa sekä kaksi S2-opettajaa. Uusia hankkeita on haettu ja saatu varhaiskasvatuksen kolmiportaisen tuen järjestämiseksi, johtamisen, laadun ja arvioinnin sekä digipedagogiikan kehittämiseksi. Hankerahoituksella on palkattu varhaiskasvatuksen erityisopettajia, digipedagogiikan kehittäjä sekä pedagoginen johtaja.

Peitsarin koulu on yhdistetty Lähemäen kouluun 1.8.2022 alkaen (lisätilaa saatiin kirjastolta vapautuneista tiloista). Muilta osin itäisen alakoulun ratkaisua ei ole tehty. Saimaanportin yhtenäiskoulun rakennustyöt etenevät ja valmistumisaikataulu on tällä hetkellä edelleen kevät 2024. Perusopetukseen on haettu ja saatu useita hankerahoituksia, joiden painopistealueena on ollut lasten ja nuorten hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen tukeminen. Koronatilanteen aikana lasten ja nuorten tuen tarve on lisääntynyt. Korona-avustusta on haettu ja saatu ja se on kohdennettu syrjäytymisen ehkäisyyn ja oppimisen tueksi. Perusopetuksen ja nuorisopalveluiden hankerahoituksilla saadut koulunuorisotyöntekijät ovat tehneet erinomaista työtä syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä. Oppivelvollisuuden laajeneminen edellyttää entistä tehostetumpaa tukea ja ohjausta perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheeseen. Tätä tärkeää nivelvaihetta tukemassa on ollut myös nivelvaiheen opinto-ohjaaja.

Lukiokoulutuksen talouden tasapainottamistoimenpiteistä toteutettiin Mikkelin etä- ja aikuislukion lakkauttaminen 31.7.2022. Aikuisten lukiokoulutus keskitettiin Otavian Netti-lukioon ja Otavan Opiston aikuislukioon. Mikkelin lukiossa järjestetään 1.8.2022 alkaen lukio-opetusta myös Etelä-Savon ammattiopiston kahden tutkinnon opiskelijoille. Lukiokoulutusta kehitettiin useampien hankkeiden avulla. Vuonna 2022 panostettiin erityisesti kansainvälisyysosaamisen kasvattamiseen Erasmus+ akkreditoinnin rahoituksella. Lukiolaisten oppimisen tuen tarve lisääntyi entisestään kuluneen vuoden aikana. Korona-avustuksella perustettiin lisäryhmiä ja annettiin lisää oppiainekohtaista tukea sekä erityisopetuksen tukea. Toisen asteen maksuttomuuden piiriin kuuluville opiskelijoille hankittiin oppimateriaalia ja muuta lukio-opiskelussa tarpeellista välineistöä.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Lautakunnan toimintatuotot alittivat tulo-odotuksen noin 153 000 euroa. Kotikuntakorvaukset ja päivähoitomaksut alittivat ja tukia ja avustuksia kertyi talousarviota enemmän. Alkuperäisestä talousarviosta leikattiin muutetussa talousarviossa toimintakuluja 821 000 euroa. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 420 000 euroa. Henkilöstökulut ylittivät noin 1 miljoonaa euroa. Tästä ylityksestä 416 000 euroa johtui yleishallinnon sihteeriresurssin siirtymisestä 1.8.2022 alkaen palvelualueen henkilöstöön, edellä mainittu määräraha on sisäisissä palveluiden ostoissa. Henkilöstökuluja kasvatti myös ennakoitua suurempi sijaistarve, arvioitua suurempi hankkeiden määrä sekä turvapaikkahakijoiden opetuksen järjestäminen. Myös avustuksissa ja muissa toimintakuluissa ylitettiin määrärahavaraus. Toimintakate muodostui näin ollen lähes 574 000 euroa muutettua talousarviota heikommaksi.

Hallinnon toimintatuotot alittivat lähes 23 000 euroa. Tuloalitus johtui "Harrastamisen Suomen malli"-hankkeen toteuttamisen viiveestä alkuvuodesta 2022 koronarajoituksista johtuen. Toimintakulut alittivat lähes 10 000 euroa. Toimintakate muodostui näin ollen noin 13 000 euroa muutettua talousarviota heikommaksi.

Varhaiskasvatuksen maksutuottoja on kertynyt päivähoitomaksujen osalta 370 000 euroa ennakoitua vähemmän. Kotikuntakorvaukset ja avustukset ovat ylittyneet 379 000 euroa. Koronapandemiasta johtuen lasten ja aikuisten sairastavuus on ollut suurta. Sijaiskulut ovat kasvaneet ja henkilöstömenot ovat ylittyneet 490 000 euroa. Palvelusetelikulut ja esiopetuksen palveluostot ovat ylittyneet 372 000 euroa kesken budjettivuoden tehtyjen palvelusetelihintojen korotusten vuoksi.

Kustannussäästöä on syntynyt kuljetuskustannuksissa 80 000 euroa ja aineiden sekä tarvikkeiden osalta 110 000 euroa. Kesken toimintakautta tehdyt leikkaukset varhaiskasvatuksen osalta olivat 195 000 euroa. Toimintatuotot ylittivät noin 9 500 euroa ja toimintakulut ylittivät noin 631 000 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna. Toimintakate oli noin 621 500 euroa muutettua talousarviota huonompi.

Perusopetuksessa kotikuntakorvauksia saatiin arvioitua vähemmän. Sen sijaan hanketuloja saatiin lähes 200 000 euroa enemmän kuin arvioitiin. Hankerahoituksella on palkattu lisähenkilöstöä oppilaiden kasvun ja oppimisen tueksi. Henkilöstökulujen ylitys johtui em. hanketulojen lisääntymisestä, koronatilanteen aiheuttamista lisääntyneistä sijaiskuluista, hallintopalveluista perusopetukseen siirtyneiden koulusihteereiden palkkakuluista ja Ukrainasta Suomeen siirtyneiden lasten ja nuorten opetusjärjestelyistä. Kustannussäästöä syntyi kuljetuskustannuksista sekä aineiden ja tarvikkeiden hankinnoissa. Kesken toimintakautta tehty lisäleikkaus oli perusopetuksen osalta 444 000 euroa. Toimintatuotot alittuivat 141 000 euroa ja toimintakulut ylittivät 163 000 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna. Toimintakate oli 304 000 euroa muutettua talousarviota huonompi.

Lukiokoulutuksen kurssimaksutuottoja kertyi noin 8 000 euroa ja muita toimintatuottoja noin 15 000 euroa ennakoitua enemmän. Tukia ja avustuksia kertyi noin 22 000 euroa ennakoitua vähemmän, koska hankerahoitusta siirtyi ennakoitua enemmän vuodelle 2023. Lukiokoulutuksen toimintatuotot ylittivät noin 1 200 euroa. Henkilöstökulut alittuivat noin 190 000 euroa. Säästöä syntyi määräaikaisten ja vakinaisten opettajien palkoista. Sairausvakuutuskorvauksia kertyi myös ennakoitua enemmän. Kustannussäästöä syntyi palvelujen ostoissa noin 121 000 euroa (ict-kulut, matkakulut, koulutukset), vuokratuluisia noin 12 000 euroa, muissa toimintakuluissa noin 15 000 euroa sekä aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden hankinnoissa noin 23 000 euroa. Kesken toimintakautta lukiokoulutuksen osalta tehdyt leikkaukset olivat 178 200 euroa. Toimintakulut alittuivat noin 363 000 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna. Toimintakate oli 364 500 euroa muutettua talousarviota parempi.

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Syrjäytymisen ehkäisy	Tunne- ja vuorovaikutuskasvatuspolku varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen (sis. mm. kiusaamisen ehkäisyn ja moniammatillisen yhteistyön)/varhaiskasvatus, perusopetus Ehkäisevä päihdetyön toimenpiteet eri ikäisille 4-vuotissuunnitelman mukaisesti/varhaiskasvatus, peruskoulut, lukio, nuorisopalvelut	Vastuullinen ja aidosti välittävä asennoituminen kaikilla varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa työskentelevillä aikuisilla. Humalajuominen, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: Mli 8,3 %/10,2 % amm. opp.: Mli 29,2 %/ 28,1 % lukio: Mli 17,1 %/ 18,3 % tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Tupakointi/sähkösavukkeen käyttö päivittäin, (Kouluterveyskysely) lähtötilanne (MLI/koko maa 2017) 8.-9. lk: 8,1 % /9,7 % amm. Opp.: 26,1 %/23,2 % Lukio: 2,6 %/3,4 % tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä Nuuskaa päivittäin; % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 4 %/4,5 % tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä	Varhaiskasvatuksessa on käytössä yksikkökohtainen tunne- ja vuorovaikutuspolku. 2 varhaiskasvatuksen sosionomia ja 2 S2-opettajaa toimii yksiköissä. Jokaisessa yksikössä on miniverso tutor. Myös perusopetuksessa tunne- ja vuorovaikutuskasvatuspolkua on rakennettu tutoreiden tuella jokaisessa koulussa. Lukiossa kouluterveydenhoitajat ja terveystiedon opettajat ovat kartoittaneet tilannetta ja ohjanneet opiskelijoita päihdeasioissa. Humalajuominen, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 8.-9. lk: 8,5 % / 8,9 % lukio: 10,9 % / 14,9 % amm: 25,4 % / 24,0 % Vähentynyt toisen asteen opiskelijoilla. Tupakointi/sähkösavukkeen käyttö päivittäin, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 8.-9. lk: 4,9 % /7,6 % amm: 24,1 % / 26,3 % lukio: 2,6 % / 4,7 % Vähentynyt tai pysynyt samassa kaikissa ikäryhmissä.

			<p>Nuuskaa päivittäin; % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 8.-9. lk: 2,5 % / 3,8 % amm: 10,3 % / 12,1 % lukio: 1,1 % / 2,6 % Vähentynyt kaikissa ikäryhmissä.</p>
		<p>Käyttää alkoholia viikoittain, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 3,8 %/5 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä</p> <p>Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 8,3 %/7,9 %, tavoite: vähenee kaikissa ryhmissä</p> <p>Raittius, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 64,5 %/61,7 %, tavoite: raittiiden osuus lisääntyy kaikissa ryhmissä</p>	<p>Käyttää alkoholia viikoittain, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 8.-9. lk: 3,2 % / 4,1 % lukio: 5,2 % / 5,5 % amm: 11,9 % / 11,0 % Vähentynyt kaikissa ikäryhmissä.</p> <p>Kokeillut marihuanaa tai kannabista ainakin kerran, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 8.-9. lk: 7,2 % / 7,7 % lukio: 10,9 % / 12,4 % amm: 14,2 % / 17,3 % Vähentynyt perusopetusikäisillä ja ammatillisilla opiskelijoilla.</p> <p>Raittius, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 8.-9. lk: 67,0 % / 65,4 %, lukio: 44,9 % / 40,2 % amm: 31,0 % / 34,0 % Raittiiden osuus lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä.</p>
	<p>Verkostomaiset monitoimijaiset toimintamallit sekä yhteisöllisessä työssä että yksilökohtaisissa tukimuodoissa/kaikki tulosalueet</p> <p>Oppivelvollisuuden laajentuminen</p>	<p>Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 90,8 %/90,2 %, tavoite: 95 % 8.-9. lk: 75,7 %/75,1 %, tavoite: 80 % lukio: 74,5 %/75,2 %, tavoite: 80 % amm: 78 %/76,5 %, tavoite: 80 %</p> <p>Ohjausta ja yhteistyörakenteita kehitetään siten, että kaikille peruskoulun päättävälle löytyy mielekäs opiskelupaikka.</p>	<p>Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 4.-5. lk: 92,0 %/ 88,9 % 8.-9. lk: 68,5 %/ 68,2 % lukio: 68,5 %/ 68,4 % amm: 74,8 %/ 70,8 % Tyytyväisyys lisääntynyt hie man vain 4.-5. luokkalaisilla.</p> <p>Syksystä 2021 alkaen on pal kattu nivelvaiheopo tuke maan perusopetuksesta toi selle asteelle siirtymistä. Yhteistyö nivelvaiheen opinto ohjaajan ja lukion opinto ohjauksen ja opiskeluhuollon henkilöstön kanssa on tiivistynyt.</p> <p>Niille oppilaille, joilla on kou lupudokkuuden uhkaa, on perustettu hankerahoituk sella pienryhmiä, joissa on yksilöllisesti suunniteltuja tu kitoimia.</p>

	<p>Elintapaneuvonta edistää hyviä ravinto-liikunta-unitottumuksia/varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus</p>	<p>PYLL- indeksi (Potential Years of Life Lost), Ennenaikaisesti menetetyt elinvuodet Lähtötilanne (2010-2014): Miehet: Tilanne koko maata huonompi, etenkin alkoholin ja tupakan osalta. Ennenaikaiset menetykset suurimmat: 1) Tapaturmat ja myrkytykset, joista 58 % itsemurhat 2) verenkiertoelinsairaudet ja pahanlaatuiset kasvaimet (keuhkosyöpä) Naiset: Tilanne koko maan tasolla. Kehitys positiivisinta koko maassa alkoholin suhteen. Huomio tupakan haittoihin. Ennenaikaiset menetykset suurimmat 1) pahanlaatuiset kasvaimet (keuhkosyöpä), trendi huonompaan suuntaan 2) tapaturmat ja myrkytykset, trendi parempaan suuntaan, alkoholihaitat pienentyneet Tavoite: koko maan taso, erityinen huomio: Miehet: alkoholin ja tupakan haittojen vähentäminen. Naiset: Tupakan haittojen vähentäminen. Molemmilla lihavuuden ehkäisy.</p>	<p>Perusopetuksessa elintapaohjaus toteutuu osana opetussuunnitelmaa mm. ympäristöopin ja terveystiedon sisältöjä sekä kouluterveydenhuollossa yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena työnä. Lukiossa opiskelijoiden elintapaneuvontaa on toteutettu mm. terveystiedossa ja Liikkuva opiskelu -hankkeessa teemapäivien ja taukoliikunnan avulla.</p>
<p>Osallisuuden ja toimijuuden edistäminen</p>	<p>Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus/varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus</p>	<p>Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 90,8 %/90,2 %, tavoite: 95 % 8.-9. lk: 75,7 %/75,1 %, tavoite: 80 % lukio: 74,5 %/75,2 %, tavoite: 80 % amm: 78 %/76,5 %, tavoite: 80 % Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 8.-9. lk: 26,3 %/26,9 %, tavoite: 33 % lukio: 29,1 %/30,5 %, tavoite: 33 % amm: 31,3 %/28,6 %, tavoite: 33 %</p>	<p>Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 4.-5. lk: 92,0 %/ 88,9 % 8.-9. lk: 68,5 %/ 68,2 % lukio: 68,5 %/ 68,4 % amm: 74,8 %/ 70,8 % Tyytyväisyys lisääntynyt vain 4.-5. luokkalaisilla hieman. Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % (Kouluterveyskysely) 8.-9. lk: 23,4 %/ 25,5 %, lukio: 26,0 %/ 26,0 % amm: 31,3 %/ 28,6 % Tilanne ei ole parantunut missään ikäryhmässä. Varhaiskasvatuksessa kehittämiskohteena on lasten kiireetön kuuleminen ja yksilöllinen huomioiminen. Vasu ja esiops -keskustelut pidetään säännöllisesti. Oppilaskunnan hallitukset toimivat kaikilla peruskouluilla. Kaupungin yhteisenä</p>

			<p>toimintana Lasten parlamentti ja Nuorisovaltuusto, jonka edustaja mukana kasvatus- ja opetuslautakunnan kokouksissa. Uuden Saimaanportin yhtenäiskoulun suunnittelussa kuultu myös oppilaita.</p> <p>Mikkelin lukiolaiset voivat vaikuttaa opiskelijakunnan hallituksen kautta. Hallitus tekee aloitteita ja kannanottoja, joita pyritään ottamaan huomioon lukion päätöksenteossa. Opiskelijakunnan hallituksen puheenjohtaja osallistuu lukion neuvottelukunnan kokouksiin ja vastaavasti varapuheenjohtaja lukion yhteisöllisen opiskeluhuolto-ryhmän kokouksiin.</p>
		<p>Ei yhtään läheistä kaveria/ystävää, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 0,6 %/0,7 %, tavoite: 0 % 8.-9. lk: 7,2 %/8,5%, tavoite: 0 % lukio: 8 %/7,2 %, tavoite: 0 % amm: 7,6 %/7,4 %, tavoite: 0 %</p> <p>Tuntee itsensä yksinäiseksi, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 1,8 %/2,7 %, tavoite: 0 % 8.-9. lk: 8,6 %/9,5 %, tavoite: 0 % lukio: 10,3 %/10,4 %, tavoite: 0 % amm: 7,4 %/10 %, tavoite: 0 %</p>	<p>Ei yhtään läheistä kaveria/ystävää, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 4.-5. lk: 0,7 %/ 0,9 % 8.-9. lk: 9,0 %/ 9,4 % lukio: 8,2 %/ 8,0 % amm: 7,7 %/ 8,6 %</p> <p>Kaverin/ystävän puute lisääntynyt hieman kaikissa ikäryhmissä.</p> <p>Tuntee itsensä yksinäiseksi, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 4.-5. lk: 3,3 %/ 4,0 % 8.-9. lk: 14,5 %/ 15,9 % lukio: 16,7 %/ 17,8 % amm: 15,1 %/ 17,0 %</p> <p>Yksinäisyyden tunne lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä. Tilanne kuitenkin parempi kuin maassa keskimäärin. Opiskelijoiden parissa toimivat koulunuorisotyö-hankkeen työntekijät tapaavat opiskelijoita viikoittain ja pyrkivät ennaltaehkäisemään yksinäisyyttä. Kerhotoiminnalla (hankerahoitus) on tuettu kohtaamisia ja yhdessä tekemistä.</p>

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Kansalaislähtöisen toiminnan mahdollistaminen	<p>Alueelliset matalan kynnyksen kohtaamispaikat/johto, varhaiskasvatus, perusopetus</p> <p>Verkostomaiset monitoimijaiset toimintamallit/johto, varhaiskasvatus, perusopetus</p> <p>Eri ikäisten ja eri ryhmien kohtaamisen edistäminen läpäisevästi toiminnassa/kaikki tulosalueet</p> <p>Yhdenvertainen harrastusmahdollisuuksien edistäminen ja harrastusmahdollisuuksien hakujärjestelmä/kaikki tulosalueet</p> <p>Tutortoiminta ja lukioiden yhteisölliset tapahtumat ja toiminta/lukioiden rehtorit, opinto-ohjaajat, ryhmäohjaajat ja opiskelijakuntien ohjaavat opettajat</p>	<p>Perheiden avoin kohtaamispaikka Koppa pääkirjaston alakerrassa on perustettu ja toimintaa jatketaan omin varoin.</p> <p>Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely)</p> <p>Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 82 %/83,3 %, tavoite: 100 % 8.-9. lk: 89 %/89,9 %, tavoite: 100 % Lukio: 94 % /93,4 %, tavoite: 100 % Amm. opp: 78,3 %/81,5 %, tavoite: 100 %</p> <p>Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus,% (FinSote, aikuisväestö) Lähtötilanne (2015): Kaikki MLI 25,5 %/koko maa 27,6 %, tavoite: MLI 30 % 20-64 v. 22,9 %/27,6 %, tavoite: 30 % 65+ 31,6 %/27,8 %, tavoite: 33 %</p> <p>Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 48,1/ 45,1 %, tavoite: 100 % 8.-9. lk: 22,1 %/19,2 %, tavoite: 100 % lukio:13,6 %/ 13,1 %, tavoite: 100 % amm: 11,5 %/12,6 %, tavoite: 100 %</p> <p>Vapaa-aikana liikuntaa harrastavien osuus, % (FinSote, aikuisväestö) Lähtötilanne (2015): 81,2 %/ koko maa (2016) 78,8 %, tavoite: 100 %</p>	<p>Avoin kohtaamispaikka Koppa kirjaston alakerrassa on toiminut aktiivisesti koronatilanne huomioiden ja on vakiinnuttanut toimintansa koronarajoitusten poistuttua.</p> <p>Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 4.-5. lk: 81,2 % / 83,7 % 8.-9. lk: 95,2 % / 95,8 % Lukio: 97,8 % / 98,0 % Amm. opp: 92,6 % / 91,8 % Harrastaminen lisääntynyt nuorten ikäryhmissä.</p> <p>Harrastamisen Suomen mallin rahoituksella lisännyt harrastustoimintaa lapsille ja nuorille. Kaikissa kouluissa kerhoja harrastamismallin ja/tai Opetushallituksen avustuksella.</p> <p>Lukiossa tutortoimintaa on kehitetty yhteistyössä Xamkin kanssa. Uusia tuteiksi haluavia nuoria löytyy Mikkelin lukiosta lisää joka vuosi. Yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän kehityskohdeena on ollut ryhmänohjaus jo useamman vuoden ajan.</p> <p>Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %(Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021) 4.-5. lk: 45,2 %/ 42,8 % 8.-9. lk: 26,5 %/ 24,3 % lukio: 21,9 %/ 17,5 % amm: 15,3 %/ 15,4 %</p> <p>Liikkuminen lisääntynyt nuorten ikäryhmissä.</p>

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen toimenpiteet	Kannustetaan sekä oppilaita että henkilökuntaa koulu- matkapyöräilyyn, liikennekasvatus/kasvatus- ja opetushenkilöstö Rikspyörät ja ikäihmisten ulkoilu/hyvinvointikoordinaattori		Liikennekasvatus on osa perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Pyöräilykuntien verkoston asiantuntijat tutustuivat Mikkelin pyöräilyolosuhteisiin. Kävelyn ja pyöräilyn edistämisyhmä järjesti keväällä päättäjäpyöräilyä, jossa tutustuttiin keskustan pyöräilyolosuhteisiin. Osallistuttiin Pyöräilyviikkoon ja Liikkujan viikkoon. Rikspyöräilyä ikäihmisille jatkettiin kesän aikana. Samoin senioripyöräilyä Mikkelin Ladun ja Velo Saimaan toimesta. Retkeilyreittejä parannettiin. Syksyllä järjestettiin heijastinpuutempauksia.
Luontoympäristön, kulttuurin ja rakennetun ympäristön hyvinvointivaikutusten edistäminen	Lähiluontoympäristön hyödyntäminen Liikuntapaikkojen ym. rakennetun toimintaympäristön hyödyntäminen Kulttuuritoiminta hyvinvoinnin edistäjänä/kasvatus- ja opetushenkilöstö		Kulttuurikameli ja kulttuuripolku ovat vakiintunutta toimintaa. Perusopetuksessa lähiluonto sekä paikalliset liikunta- ja kulttuuripaikat ovat osa oppimisympäristöä. Lukio-opetuksessa on pyritty hyödyntämään lähiliikuntapaikkoja sekä paikallista kulttuuritarjontaa.

Painopiste: Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Yhdyspintatyössä valmistautuminen uuteen maakuntaan	Yhteensovittava johtaminen kaupungin ja muiden toimijoiden kesken, mm. si-sotejärjestöt/johto, varhaiskasvatus, perus-opetus, lukioskoulu Perheiden hyvinvoinnin tukeminen eri elämäntilanteissa/kasvatus- ja opetushenkilöstö Erityistilanteiden tunnistaminen (myös heikot signaalit) matalalla kynnyksellä, parisuhteiden tuki varhain sekä ero-auttaminen/kasvatus- ja opetushenkilöstö Lähikouluperiaatteen vahvistaminen siten, että lapsille ja nuorille mahdollistuu tarvittavat tukitoimet ensisijaisesti omalla koululuueellaan. Toimintaa kehitetään yhdessä Essoten koulutiimien kanssa turvaten lapsen ja perheen palvelut matalalla	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk; 6,7 %/ 7,3 %, tavoite: 0 % 8.-9. lk: 6,6 %/5,8 %, tavoite: 0 % lukio: 1 %/1,1 %, tavoite: 0 % amm: 3 %/3,3 %, tavoite: 0 % Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): Tavoite: Paranee kaikissa ryhmissä 4.-5. lk: MLI 58,6 %/ koko maa 58,3 % 8.-9. lk: 36,4 %/39,5 % lukio: 33,8 %/38,8 % amm: 40,5 %/40,5 %	Essoten ja kaupungin yhteinen Mikkelin lasten, nuorten ja perheiden johtoryhmä kokoontui keskimäärin kerran kuussa. Samoin monialainen oppilashuolenpidon ohjausryhmä. Monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoontui säännöllisesti. Keväällä 2022 saatiin Opetushallituksen avustus Etelä-Savon yhteiseen Lasten ja nuorten Etelä-Savo -hankkeeseen, jossa kehitetään monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Tiiviissä yhteistyössä Essoten toimijoiden kanssa on seurattu lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja jaksamista erityisesti vällinneessa pandemiatilanteessa. Erityisluokanopetusta on siirretty entistä enemmän

	<p>kynnyksellä ja varhaisesti./kasvatus- ja opetushenkilöstö</p>		<p>oppilaiden lähikouluun ja myös oppilashuolto on suunniteltu alueellisesti yhteistyössä Essoten kanssa. Essoten oppilashuoltotiimistä puuttui useita vakainaisia koulupsykologeja. Oppilashuoltohenkilöstön vaihtuvuus vaikeuttaa yhteistyötä.</p>
<p>Fyysinen, psyykinen, sosiaalinen turvallisuus</p>	<p>Sisäilmaongelmien hallittu hoitaminen ja ehkäisy/koko tulosalue sekä Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue Kokemus turvallisuudesta (mm. ympäristön siisteys, esteettisyys, valaistus, ei lymy-paikkoja)/kaikki tulosalueet Kotouttaminen, maahanmuuttajat osaksi yhteisöjä/kaikki tulosalueet Osallisuuden kokeminen/kasvatus- ja opetushenkilöstö Sensitiivinen havainnointi lasten kiusaamisen ehkäisemiseksi. Turvallisuuden tunteen luominen kiusaamiseen ja häirintään välittömästi puuttumalla. Teoille nollatoleranssi/koko henkilöstö Koulutetaan henkilökunta tunnistamaan ja puuttumaan erilaisiin turvallisuutta yksilö- tai yhteisötasolla vaarantaviin ilmiöihin.</p>	<p>sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen määrä vähenee</p>	<p>Perusopetuksen sisäilmaongelmallisista kiinteistöistä on siirrytty väistötiloihin. Yksikökohtaiset sisäilmatyöryhmät kutsutaan kokoon, jos ongelmia ilmenee. Sisäilmaongelmaisia kiinteistöjä yksi (Ristiinan päiväkot). Perusopetuksen ja lukion turvallisuussuunnitelmat on uudistettu ja koulukohtaisia päivityksiä on tehty syksyn 2022 aikana. Turvallisuuteen liittyviä harjoituksia tehdään kouluilla vuosittain. Ukrainan sodan takia Mikkeliin on tullut lähes 100 perusopetusikäistä ukrainalaista oppilasta, joille on järjestetty valmistavaa opetusta. KiVa Koulu -ohjelma sekä Verso- ja Resto -menetelmät ovat perusopetuksessa käytössä kiusaamiseen puuttumisen keinoina. Henkilöstöä on koulutettu näiden menetelmien käyttöön.</p>

	<p>Ääritapauksissa yhteistyö poliisin kanssa/koko henkilöstö</p> <p>Kartoitetaan lukuvuosittain opiskelijoiden turvallisuuden tuntemuksia/rehtorit</p> <p>Harjoitellaan turvallisuutta ylläpitäviä asioita ja toimia/rehtorit</p> <p>Luokkien ryhmytymiseen panostaminen/ryhmäohjaajat</p> <p>Päivitetty pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat</p> <p>Turvakävelyt/rehtorit</p>	<p>Asuinalueensa turvallisuuden tyytyväisten osuus, % (FinSote, aikuisväestö) Lähtötilanne (2015): Kaikki MLI 92,8 %/ koko maa 91,2 %, tavoite: 95 %</p> <p>65v + 92,9 %/91,8 %, tavoite: 95 %</p> <p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) Lähtötilanne (MLI/koko maa 2017): 4.-5. lk: 6,7 %/ 7,3 %, tavoite: 0 %</p> <p>8.-9. lk: 6,6 %/5,8 %, tavoite: 0 %</p> <p>lukio: 1 %/1,1 %, tavoite: 0 %</p> <p>amm: 3 %/3,3 %, tavoite: 0 %</p> <p>Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2017): Tavoite: Paranee kaikissa ryhmissä</p> <p>4.-5. lk: MLI 58,6 %/ koko maa 58,3 %</p> <p>8.-9. lk: 36,4 %/39,5 %</p> <p>lukio: 33,8 %/38,8 %</p> <p>amm: 40,5 %/40,5 %</p>	<p>Ei tilastotietoa vuodelta 2022.</p> <p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021)</p> <p>4.-5. lk: 6,8 % / 7,9 %</p> <p>8.-9. lk: 5,1 % / 6,0 %</p> <p>lukio: 0,4 % / 1,1 %</p> <p>amm: 1,7 % / 2,9 %</p> <p>Kiusaaminen vähentynyt nuorten keskuudessa.</p> <p>Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % (Kouluterveyskysely) (MLI/koko maa 2021)</p> <p>4.-5. lk: 62,3 % / 60,1 %</p> <p>8.-9. lk: 45,2 % / 42,2 %</p> <p>lukio: 41,3 % / 38,9 %</p> <p>amm: 48,3 % / 42,4 %</p> <p>Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa parantunut kaikissa ikäryhmissä.</p>
--	---	--	---

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Terveellinen ja turvallinen ympäristö			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Liikennepäästöjen vähentäminen	Waltti-kortin käyttö Liikkuminen kävellen ja pyöräillen/kasvatus- ja opetushenkilöstö	Huoltajien koulukyydytykset vähenevät, kun oppilaat käyttävät julkisia kulkuneuvoja tai kävelevät tai pyöräilevät	Waltti-kortti on edelleen käytössä. Sen avulla kannustetaan kestävän kehityksen tavoitteen mukaisesti julkisen liikenteen käyttöön.
Vesistöjen laadun parantaminen ja pohjavesiriskin vähentäminen	Ympäristökasvatus, teemaopinnot/kasvatus- ja opetushenkilöstö	Kestävän kehityksen suunnitelmien mukainen aktiivinen toiminta.	Ympäristökasvatus on osa esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmaa sekä perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen tiedepolkua yhdessä Mikkelin yliopistokeskuksen kanssa, jossa yhtenä osana ympäristökasvatus.
Ilmanlaadun parantaminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen			Kasvisruoka on kaikille lapsille ja nuorille vaihtoehtona.

Painopiste: Elinvoimaisuus			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Resurssitehokkuus	Biojätteiden kierrätyksen lisääminen syntypaikkalajittelun ja keräämisen tehostamisella/kasvatus- ja opetushenkilöstö	Syntyvän sekajätteen määrä/määrä pienenee siihen toimipisteissä (koulut ja päiväkodit)	Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa jätteet lajitellaan ja pakkausmateriaaleja hyödynnetään askartelussa. Perusopetuksen opetussuunnitelmaan kuuluu kestävä kehitys ja kierrättäminen.
Painopiste: Kaupungistuminen			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Saavutettavuus	Viisaan liikenteen kokeilut (joukko-liikenteen kutsupalvelut, yhteis-kuljetukset esim. koulu-, palvelu- ja asiointiliikenteessä, työmatkaliikennekokeilu AIKO –hankkeessa) – Waltti-kortin käyttö mahdollistaa maksuttoman joukko-liikenteen peruskoululaisille/Kyytineuvo ja koulut	joukkoliikenteen käyttäjämäärät (suoritetta)/määrä kasvaa	Waltti-kortti on edelleen käytössä peruskoululaisilla edistämässä julkisen liikenteen käyttöä. Joukkoliikenne 2022/2021: Waltti-korttilataukset, kpl 37736/34 554 Joukkoliikenteen kyytiinnouset, kpl 1 051 511/994 555, joista peruskoululaisia 47 %/50 %
Palvelujen digitalisointi	Kaupungin omistamien tilojen ja alueiden varausjärjestelmän sähköistäminen sekä markkinoinnin tehostaminen – koulujen käytön laajentaminen kouluajan ulko-puolella/yhteistyö vuokrauspalvelujen kanssa TVT-taitoja opetellaan varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, Google-maailman hyödyntäminen opetuksessa digimateriaalien kanssa/kasvatus- ja opetushenkilöstö Monipuolisia TVT-taitoja vahvistetaan lukiokoulutuksessa. Nettilukion kurssi-tarjonnan tarkoituksenmukainen hyödyntäminen joustavien opiskelupolkujen mahdollistamiseksi/ tulosaluejohtaja ja lukiokoulutuksen johtoryhmä Daisy-toiminnanohjausjärjestelmä varhaiskasvatuksessa ja Wilma käytössä perusopetuksessa ja lukiossa/kasvatus- ja opetushenkilöstö	julkisten tilojen käyttöaste, vajaakäyttöiset kiinteistöt/Lähtötilanne (15 h/vrk) 43 % / Tavoite 65 % Lähtötilanne Rakennuskohdainen varausjärjestelmä / Tavoite Avoin ja hlö riippumaton varausjärjestelmä Sujuvat palvelut Verkkokurssisuoritusten määrä Sujuvat palvelut	Tietoa ei ole saatavilla. Julkisten tilojen käyttöastetta pyritään kasvattamaan – mm. uusien koulujen suunnittelussa tämä otetaan huomioon. Tällä hetkellä koulujen käyttöaika on klo 8-21 ja noin 50 % kouluista on iltakäyttömahdollisuus, joista laskien käyttöasteen arvioidaan olevan lähes 90 %. Varausjärjestelmä ei ole vielä valmis. Perusopetuksessa TVT-yhdyshenkilöt huolehtivat yksikön TVT-osaamisesta PERTTU-tiimin koordinoimana. Etäopetusvaiheissa perusopetuksessa on opittu entistä enemmän käyttämään digitaalista materiaalia. Wilma on aktiivisessa käytössä perusopetuksessa ja lukiossa. Lukio-opetuksessa on siirrytty pääosin sähköisten materiaalien käyttöön. Ylioppilaskirjoitukset ovat olleet sähköisiä jo useamman vuoden ajan. Mikkelin lukion opiskelija voi valita Otavian Nettilukion opintoja opinto-ohjelmaansa.

Kestävä kehitys ja ilmasto- muutoksen torjunta	Kestävän kehityksen suunnitelmat käytössä kaikissa yksiköissä/kasvatus- ja opetushenkilöstö Kaupungin virka-autojen käyttö/koko henkilöstö	käytetään kaupungin biokaasuautoja virka- ja virantoimintumatkoissa	Kestävän kehityksen suunnitelmat ovat käytössä perusopetuksessa. Perusopetuksen ja lukion täydennyskoulutuksissa hyödynnetään edelleen paljon etäkoulutuksia.
---	---	---	--

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Kalevankangas -kehittämialusta	Edistetään kuntalaisten tasa-vertaisuutta ja osallisuutta liikunnalliseen elämäntapaan /varhaiskasvatus, perusopetus ja lukiokoulutus käyttää Kalevankankaan alueen palveluja /kasvatus- ja opetushenkilöstö	Kalevankankaan liikuntapaikkojen käyttö kasvaa	Kalevankankaan liikuntapaikat koulujen aktiivisessa käytössä. Kalevankankaan koululle ja erityisesti sen urheiluyläkoulun oppilaille alue tarjoaa loistavat lähiliikuntamahdollisuudet.
Työelämän tarpeista lähtevä koulutus	Osallisuuden ja hyvinvoinnin varmistaminen (nuoret ja aikuiset) osaamisen kehittämisen keinoin/lukiokoulutus	Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuuden kasvu/Ei tutkintoa: v. 2016: 12 698 hlö / pienenee vuosittain	Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa v. 2021: 10 893 hlö (Tilastokeskus)
Korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyö	Opintotarjonnan Outlet (monimuotoinen verkostomainen koulutustarjotin)/lukiokoulutus	Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuuden kasvu/v. 2016: 13 645 hlö / kasvaa vuosittain	Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet 14 223/2021 (Tilastokeskus)
	Yhteinen näkyvyys/lukiokoulutus	Nuorisotyöttömyyden (17-24 v.) väheneminen/Lähtötilanne Mikkeli/koko maa (2016): 21,8 % / 17 %	Nuorisotyöttömyys alle18-24-vuotiaat, työvoimasta (2021): 14 %/Mikkeli ja koko maa 14 % (Sotkanet)
	Rekrytointiyhteistyö korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa/varhaiskasvatus	Tavoite: korkeintaan maan keskiarvotaso	Tiedepolkupilotoitivaihe on edennyt hyvin. MiniMikkeli- yrittäjyyskasvatusta järjestetään yhteistyössä Xamkin kanssa kaikille kuudesluokkalaisille oppilaille. Myös yläkoululaisten yrittäjyyskasvatusta sekä koulunuorisotyötä ja osallisuutta on kehitetty yhteistyössä Xamkin kanssa. Perusopetus tarjoaa opiskelijoille harjoittelupaikkoja. Lukiokoulutuksessa korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyötä on toteutettu paikallisesti, seudullisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti kunkin toimijan yhteistyöintressit huomioon ottaen.

Työllisyydenhoito			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Työllistämisperusteiset oppisopimukset ja muu koulutukseen ohjaus	Oppisopimuksia palvelualueelle mahdollisuuksien mukaan/kaikki tulosalueet	Oppisopimusten lukumäärä/15 kpl/vuosi	Perusopetuksen henkilöstön täydennyskoulutuksiin liittyviä oppisopimuskoulutuksia on alkanut vuonna 2022 11 henkilöllä ja syyskuussa alkoi noin 10 lisää. Vuonna 2021 alkaneita oppisopimuksia on jatkunut n. 20 henkilöllä. Edellä mainitut eivät ensisijaisesti ole työllistämistoimia vaan vakinaiselle henkilöstölle suunnattuja. Varhaiskasvatuksessa kolme oppisopimuslaista.
Osaavan työvoiman varmistaminen	Aktiivinen rekrytointi/kaikki tulosalueet	Tavoitteena saada uusia asukkaita ja lisätä seudun näkyyttä	Vakinaisten varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi on ollut haastavaa. Tehtäviin kelpoisia ei ole ollut aina saatavilla. Sijaisuuksiin ja määrällisiin tehtäviin on ollut välillä vaikea saada kelpoisia työntekijöitä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa.

Kaupunkimarkkinointi			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Strategian jalkauttaminen ja brändityö	Sitoutetaan kaupunkiorganisaatio ja yhteistyökumppanit strategian ja kaupunkibrändin toteuttamiseen Koulutetaan kaupunkiorganisaatiota ja yhteistyökumppaneita/koko henkilöstö	Kaupunkiorganisaatio, yhteistyökumppanit ja kaupunkilaiset tuntevat kaupunkistrategian sisältöä ja käyttävät aktiivisesti Mikkelin brändiä	Strategia ja sen sisältämät ohjelmat on otettu huomioon mm. esimieskoulutuksissa, kehityskeskusteluissa ja perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmissa.
Mikkelin vetovoiman ja tunnettuuden lisääminen	Tuodaan esiin Mikkelin hyviä puolia monikanavaisesti Markkinoidaan sähköisiä kanaviamme niin sisäisesti kuin ulkoisesti Laadukkaat kasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä terveet, turvalliset ja uudet tilat lisäävät kaupungin vetovoimaa/koko henkilöstö Laadukkaat ja monipuoliset lukiopalvelut, joita kehitetään aktiivisesti yhteistyössä mm. Viisiapilaverkoston ja LUKE -verkoston kanssa. Mikkelin rooli verkko-oppimisen ja monimuoto-oppimisen kehittäjänä nostetaan aktiivisesti esille/tulosaluejohtaja ja lukioiden rehtorit		Saimaanportin yhtenäiskoulun rakentaminen etenee. Perusopetuksessa aktiivista hanketoimintaa, jonka avulla laatua on kehitetty. Mikkelin lukiopalvelut ovat laadukkaita ja monipuolisia.

SUORITETAULUKOT

Lukiokoulutus

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
2110 - Lukiot				
aineopiskelijoiden lukumäärä kpl	105,00	110,00	76,00	69,09 %
menot / aineopiskelija €/kpl	-51 821,34	-52 129,09	-70 738,47	135,70 %
opetuskurssien lukumäärä kpl	787,00	760,00	812,00	106,84 %
menot / opetuskurssi €/kpl	-6 913,90	-7 545,00	-6 620,84	87,75 %
varsinaiset opiskelijat kpl	771,00	790,00	760,00	96,20 %
menot / varsinainen opiskelija €/kpl	-7 057,38	-7 258,48	-7 073,85	97,46 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Varsinaisten opiskelijoiden ja aineopiskelijoiden lukumäärän pienenemisessä näkyy Mikkelin etä- ja aikuislukion lakkauttaminen 1.8.2022. Opetuskurssien lukumäärä on ennakoitua suurempi johtuen korona-avustuksen mahdollistamista pienemmistä opetusryhmistä ja toteutetuista lisäkurseista.

Perusopetuspalvelut ja iltapäivätoiminta

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
2610 - Perusopetus				
oppilaita kpl	4 749,00	4 753,00	4 649,00	97,81 %
joista erityistä tukea tarvitsevat oppilaat kpl	546,00	539,00	522,00	96,85 %
menot / oppilas €/kpl	-9 885,24	-10 047,40	-10 147,07	100,99 %
tuntia, koulut h	9 004,00	9 004,00	8 903,00	98,88 %
2900 - Iltapäivätoiminta				
aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistujia kpl	419,00	419,00	412,00	98,33 %
menot / osallistuja €/kpl	-1 565,11	-1 060,62	-1 669,13	157,37 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Peitsarin koulu yhdistyi Lähemäen kouluun 1.8.2022 alkaen.

Varhaiskasvatus ja hoidon tuki

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
2211 - Päiväkodit				
asiakkaat kpl	1 048,00	1 027,00	1 165,00	113,44 %
menot / asiakas €/kpl	-13 028,06	-14 015,87	-12 898,96	92,03 %
alle 3-vuotiaat %	18,30	21,40	22,70	106,07 %
erityisasiakkaat %	15,60	11,40	13,20	115,79 %
päiväkotien 3-6v asiakkaat kpl	856,00	807,00	900,00	111,52 %
2370 - Yksityinen päivähoito				
yksityinen päiväkotihoidon, asiakkaita kpl	604,00	566,00	622,00	109,89 %
menot / asiakas €/kpl	-7 530,02	-8 584,28	-8 154,98	95,00 %
yksityinen päiväkotihoidon, alle 3-vuotiaita %	23,50	25,30	24,00	94,86 %
2400 - Vuorohoido				
asiakkaat kpl	351,00	339,00	252,00	74,34 %
menot / asiakas €/kpl	-14 483,06	-13 069,03	-17 294,13	132,33 %
2410 - Ryhmäperhepäivähoito				
ryhmäperhepäivähoitoon asiakkaat kpl	24,00	27,00	24,00	88,89 %
menot / asiakas €/kpl	-36 278,21	-21 640,74	-21 346,10	98,64 %
2430 - Perhepäivähoito hoitajan kodis				
perhepäivähoito hoitajan kodissa, asiakkaat kpl	44,00	42,00	29,00	69,05 %
menot / asiakas €/kpl	-17 419,32	-14 652,38	-20 758,40	141,67 %
2470 - Lasten kotihoidontuki				
kotihoidontuella hoidettavat lapset kpl	385,00	405,00	359,00	88,64 %
menot / hoidettava lapsi €/kpl	-4 664,71	-3 888,40	-4 865,01	125,12 %
2480 - Lasten yksityisen hoidon tuki				
yksityisen perhepäivähoitoon tukilapset kpl	55,00	55,00	49,00	89,09 %
menot / asiakas €/kpl	-4 138,25	-4 407,27	-3 612,39	81,96 %
2500 - Esiopetus				
asiakkaat kpl	451,00	449,00	449,00	100,00 %
menot / asiakas €/kpl	-9 470,82	-10 002,45	-9 475,43	94,73 %
erityisasiakkaat %	24,80	15,80	36,10	228,48 %
päiväkodit, pelkässä esiopetuksessa kpl	62,00	59,00	48,00	81,36 %
2570 - Yksityinen esiopetus				
yksityinen esiopetus, asiakkaat kpl	105,00	100,00	124,00	124,00 %
menot / esiopetusasiakas €/kpl	-3 420,60	-3 026,00	-3 436,90	113,58 %
yksityiset päiväkodit, pelkässä esiopetuksessa kpl	4,00	4,00	3,00	75,00 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Alle 3-vuotiaiden määrä kasvanut ja vastaavasti 3 - 6-vuotiaiden määrä vähentynyt. Yksityisessä päivähoitossa alle 3-vuotiaiden määrä kasvanut. Vuorohoidon lapset vähentyneet. Laskennassa siirretty Naisvuoren päiväkodin lapset laajennetun hoidon asiakkaiksi pois vuorohoidon piiristä. Sekä perhepäivähoitoon että ryhmäperhepäivähoitoon lapset ovat vähentyneet. Kotihoidontuen lapset ovat vähentyneet samoin yksityisen perhepäivähoitoon lapset. Esiopetuksen erityisasiakkaiden määrä on kasvanut.

TALOUS

Kasvatus- ja opetuslautakunta			TA- muutokset	Muutettu ta 2022	TP 2022	TP 2022/ Muutettu ta 2022
	TP 2021	TA 2022				
Myyntituotot	1 101 143	1 505 700		1 505 700	1 207 577	80,2 %
Maksutuotot	1 624 728	1 757 200		1 757 200	1 401 979	79,8 %
Tuet ja avustukset	2 325 309	2 096 700		2 096 700	2 560 083	122,1 %
Vuokratuotot	73 845	60 500		60 500	76 473	126,4 %
Muut toimintatuotot	20 320				20 662	
TOIMINTATUOTOT	5 145 344	5 420 100		5 420 100	5 266 773	97,2 %
Henkilöstökulut	-50 364 181	-51 124 700	102 900	-51 021 800	-52 021 869	102,0 %
Palkat ja palkkiot	-40 667 675	-41 100 000	87 000	-41 013 000	-41 850 341	102,0 %
Henkilösivukulut	-9 696 506	-10 024 700	15 900	-10 008 800	-10 171 528	101,6 %
Eläkekulut	-8 139 730	-8 515 200	12 500	-8 502 700	-8 633 422	101,5 %
Muut henkilösivukulut	-1 556 777	-1 509 500	3 400	-1 506 100	-1 538 106	102,1 %
Palvelujen ostot	-19 489 307	-21 282 700	409 800	-20 872 900	-20 477 838	98,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 027 253	-2 318 700	179 700	-2 139 000	-1 803 272	84,3 %
Avustukset	-2 356 294	-2 064 000		-2 064 000	-2 201 797	106,7 %
Vuokratulut	-15 963 501	-16 208 700	119 600	-16 089 100	-16 064 773	99,8 %
Muut toimintakulut	-95 325	-95 600	9 000	-86 600	-124 294	143,5 %
TOIMINTAKULUT	-90 295 861	-93 094 400	821 000	-92 273 400	-92 693 843	100,5 %
TOIMINTAKATE	-85 150 517	-87 674 300	821 000	-86 853 300	-87 427 070	100,7 %

Kasvatus ja opetus, hallinto			TA- muutokset	Muutettu ta 2022	TP 2022	TP 2022/ Muutettu ta 2022
	TP 2021	TA 2022				
TOIMINTATUOTOT	345 427	102 500		102 500	79 862	77,9 %
TOIMINTAKULUT	-701 583	-507 200	3 800	-503 400	-493 702	98,1 %
TOIMINTAKATE	-356 157	-404 700	3 800	-400 900	-413 840	103,2 %

Lukiokoulutus			TA- muutokset	Muutettu ta 2022	TP 2022	TP 2022/ Muutettu ta 2022
	TP 2021	TA 2022				
TOIMINTATUOTOT	334 310	236 200		236 200	237 413	100,5 %
TOIMINTAKULUT	-5 441 240	-5 989 500	178 200	-5 811 300	-5 447 958	93,7 %
TOIMINTAKATE	-5 106 931	-5 753 300	178 200	-5 575 100	-5 210 545	93,5 %

Varhaiskasvatuspalvelut			TA- muutokset	Muutettu ta 2022	TP 2022	TP 2022/ Muutettu ta 2022
	TP 2021	TA 2022				
TOIMINTATUOTOT	1 931 239	2 283 900		2 283 900	2 293 451	100,4 %
TOIMINTAKULUT	-33 264 514	-34 852 100	194 800	-34 657 300	-35 288 315	101,8 %
TOIMINTAKATE	-31 333 274	-32 568 200	194 800	-32 373 400	-32 994 864	101,9 %

Perusopetuspalvelut			TA- muutokset	Muutettu ta 2022	TP 2022	TP 2022/ Muutettu ta 2022
	TP 2021	TA 2022				
TOIMINTATUOTOT	2 534 369	2 797 500		2 797 500	2 656 047	94,9 %
TOIMINTAKULUT	-50 888 524	-51 745 600	444 200	-51 301 400	-51 463 868	100,3 %
TOIMINTAKATE	-48 354 155	-48 948 100	444 200	-48 503 900	-48 807 820	100,6 %

Kasvatus- ja opetuslautakunta, irtain omaisuus					TP 2022/ TA 2022
	TP 2021	TA 2022	TP 2021	TP 2022	
Koneet ja kalusto		-190 000		-161 762	85,1 %
Perusopetus		-139 000		-118 994	85,6 %
Lukiot		-15 000		-9 098	60,7 %
Varhaiskasvatus ja esiopetus		-36 000		-33 670	93,5 %

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue, kasvatusta- ja opetuslautakunta**Yhteenveto:**

Kaupungin hallintosääntö ja sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasääntö ohjaavat lautakunnan alaista toimintaa ja päätöksentekoa. Lautakunnan alaisessa toiminnassa noudatetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta. Kuitenkin riskienhallinnan sisäistämässä ”osaksi jatkuvaa arviointia” on tuloksikkotasolla eroja. Ohjaavien dokumenttien/ohjeistuksen tunteminen, riskien tunnistaminen ja dokumentointi sekä ennakointi on saatava osaksi päivittäistä toimintaa. Sääntöjä ja päätöksiä noudatetaan ja toiminnan tavoitteita toteutetaan ja niitä seurataan säännöllisesti. Taloutta valvotaan ja seurataan vahvistettujen ohjeiden mukaisesti ja siitä raportoidaan lautakunnan kokousten yhteydessä. Taloudelliset vastuut on jaettu siten, että asiantarkastuksesta ja hyväksynnästä vastaavat eri henkilöt. Järjestely on toiminut hyvin. Suurimmat hankinnat on kilpailutettu hankintapalveluiden avulla ja muissa hankinnoissa on noudatettu hankintasääntöä. Sopimukset ovat ajan tasalla, ja sopimusseuranta on järjestetty. Sopimuksia on noudatettu. Henkilökunnan rekrytoinnissa on noudatettu kaupungin voimassa olevia ohjeita. Lakien ja sääntöjen mukaista toimintaa on tarkasteltu normaalin päätöksenteon yhteydessä.

e = Ei sovellettavissa, 1 = Heikosti, 2 = Kohtuullisesti, 3 = Melko hyvin, 4 = Hyvin				
Sisäinen toimintaympäristö ja valvontakulttuuri		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitystoimenpiteet
Toimintakulttuuri	Ovatko yksikön arvot ja toimintaperiaatteet määritellyt ja toimitaanko niiden mukaisesti?	4	Kaupungin strategiassa ja sen arvokirjassa on määritellyt kaupungin arvot, joita tulee toteuttaa kaikessa toiminnassa. Toiminta perustuu toimintakohdiksi lakeihin ja asetukseen sekä varhaiskasvatus-, esiopetus- ja opetussuunnitelmiin.	Arvojen mukainen toiminta arjen toiminnassa. Arvot kehityskeskusteluihin mukaan.
	Arvostetaanko kehittämiskohtien tai puutteiden esille tuomista?	3	Avoimuus ja luottamus toiminnan lähtökohtana – kehittämiskohteita ja puutteita uskalletaan tuoda keskusteluissa esille.	Nostetaan esille kehityskeskustelussa.
	Puututaanko yksikössä johdonmukaisesti sääntöjen vastaiseen toimintaan?	3	Puututaan, kun epäkohta ilmenee ja tulee tietoon.	Epäkohtien esiintuomiseen tulee rohkaista.
Toiminnan tavoitteet	Onko yksikölle asetettu tavoitteet ja ovatko ne kattavat?	4	Talousarviossa ja sen käyttösunnitelmassa tavoitteet asetettu. Yksiköt asettavat tavoitteita myös asiakakuselyissä nousseiden asioiden pohjalta sekä yksikkökohtaisten painotusten mukaan.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Tukeeko tavoitteenasettelu kaupungin strategiaa?	4	Strategianmukainen toiminta ja tavoitteet talousarviossa -> käyttösunnitelmat jalkautetaan tulosyksikötasolle.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko tavoitteiden systemaattinen seuranta järjestetty?	4	Lukuvuosisuunnitelmat kouluilla. Strategiset tavoitteet ohjelmakorteissa joiden arviointi tehdään seurannan yhteydessä. Kouluterveyskysely kahden vuoden välein, eri toimintojen laatukyselyjä	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

			tehdään säännöllisesti.	
	Reagoidaanko havaittuihin poikkeamiin?	3	Havaittuihin poikkeamiin reagoidaan.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko palkkiojärjestelmää kytketty tavoitteiden saavuttamiseen?	2	Henkilökohtaisen työsuorituksen arviointi, tva, HELMI-palkinnot.	Ei ole tulospalkkiojärjestelmää – voisiko olla?
Organisaatorakenne	Onko organisaatorakenne selkeä ja toimiva?	4	Organisaatio rakenne ok. Esimies-alaisuudet toimivat.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko tehtävänjaot vastuineen määritelty ja niitä koskeva ohjeistus ajan tasalla?	4	Hallintosäännössä ja toimintasäännössä vastuut määritelty, tehtäväkuvat tehty.	Tehtäväkuvien päivittäminen aika ajoin.
Resurssit	Onko talousarvio oikein mitoitettu suhteessa tavoitteisiin?	2	Jatkuva säästäminen ja leikkaaminen vaikeuttaa pitkäjänteistä kehittämistä, ei jakseta odottaa toimintojen vaikuttavuuden näkyväksi tulemistä. Lasten kasvun ja oppimisen tuen tarpeita ei pystyty ennakoimaan, tuen resurssoinnin haasteet. Sisäilmaongelmat kiinteistöissä aiheuttavat ”suunnittelemattomia” hankintoja.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko yksiköllä käytössään tehtävien edellyttämä määrä henkilöstöä?	3	Henkilöstöresurssi niukka, rekrytointien ”viivästymisen” aiheuttaa haasteita arjen tehtävistä suoriutumisessa. Kasvun ja oppimisen tukeen tarvittaisiin lisää resurssia.	Rekrytointitarpeita pyritään kartoittamaan entistä aikaisemmin.
	Onko henkilöstön osaaminen riittävällä tasolla?	3	Täydennyskoulutusta tarjotaan – ammatillinen, sähköisten työkalujen hallinta, sovellukset jne. Koulutuksiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan.	Kehityskeskusteluissa osaamistarpeiden kartoittaminen.
	Ovatko yksiköllä tehtävien edellyttämät toimitilat, laitteet ja tietojärjestelmät?	3	Joissakin tiloissa sisäilmahaasteita. Laitekannan uusimisiin tulisi varata riittävästi resurssia.	Pitkäjänteinen suunnittelu mm. tilojen suhteen.
	Onko yksikössä varmistettu, että yksikkö kykenee suoriutumaan ydintehtävistään myös normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa?	3	Valmiussuunnitelmat laadittu. Ydintehtävistä suoriudutaan, henkilöstön kuormittuminen poikkeusoloissa.	Lakisääteiset tehtävät tulee hoitaa, joten suunnitelmat päivitettävä tältä osin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin nähden.
	Lainsäädäntö ja kaupungin sisäiset ohjeet	Ovatko toimintaa ohjaavat säännöt, määräykset, ohjeet ja päätökset ajan tasalla?	3	Säännöt, määräykset ja ohjeet ovat ajan tasalla.
	Tunteeko henkilöstö keskeiset työhönsä vaikuttavat ohjeet ja säännöt?	3	”Suurinpiirtein” tunnetaan – muistettava, mistä ohjeistusta löytyy!	Kaikki esimiehet mukaan mm. esimieskoulutuksiin --> ohjeiden ja sääntöjen jalkauttaminen koko

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

				henkilöstölle.
	Miten hyvin yksikkö on välttynyt viime vuoden aikana kankeilta, virallisessa prosessissa olevilta valituksilta tai oikeustapauksilta	3	Aika-ajoin yksittäisiä valituksia henkilökohtaisiin etuuksiin liittyen (esim. koulumatkaetus).	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Varmistaako johto, että ohjeita ja sääntöjä noudatetaan?	3	Ohjeita läpikäydään esimiestapaamisissa. Silloin kun asioita nousee esille, ohjeista ja säännöistä keskustellaan.	Itsearviointi, omavalvonta

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitystoimenpiteet
Riskienhallintamenettelyt	Tunneteko kaupungin riskienhallintaa ohjaavat dokumentit: johtosäännöt ja toimintaohjeet, sisäisen valvonnan yleisohje ja riskienhallintapolitiikka?	3	Yksikkö- ja yksilökohtaisia eroja.	Vuosikelloon näiden säännönmukainen tsekkauk.
	Onko riskienhallinta toteutettu kaupungin riskienhallintaa ohjaavien dokumenttien mukaisesti?	3	Audits-järjestelmä, Falcony	Tehdään yksikkötasolle.
	Onko riskienhallintamenettelyt kytketty osaksi suunnittelu- ja ohjausprosesseja?	3	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
Riskien tunnistaminen	Perustuuko riskien tunnistaminen järjestelmälliseen menetelmään?	3	Varautumissuunnitelma, talousarvion riskien kartointus, Audits, Falcony	Tietojen päivittäminen
	Dokumentoidaanko tunnistetut riskit?	3	Audits, Incy – haasteena ajan riittäminen kirjauksiin.	On tärkeä osa vastaavien päivittäistä työtä – helpottaa ennakoitua ja varautumista vastaavilaisiin tilanteisiin.
	Onko riskien ennakoinnissa onnistuttu?	3	”Sattumat” yllättävät.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
Riskien arviointi	Arvioidaanko tunnistettujen riskien merkitys (todennäköisyys ja vaikutukset) systemaattisesti?	3	Varautumissuunnitelmat. Ta-asiakirjan yhteydessä päivitetään.	Päivittäminen osaksi vuosikelloa.
Riskeihin vastaaminen	Onko olennaisille riskeille määritelty hallintamenettelyt ja vastuut?	3	Pikkuhiljaa alkaa olla keskeiset kuvattu	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Arvioidaanko hallintamenettelyjen kustannuksia suhteessa saatuun hyötyyn?	2	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko riskienhallinnan raportointi järjestetty asianmukaisesti?	2	Audits	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Valvontatoimenpiteet		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitystoimenpiteet
Prosessien kontrollien suunnittelu	Ovatko keskeiset toimintaprosessit ja projektit kuvattu ja dokumentoitu?	3	Vähitellen keskeiset kuvattu	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko hyväksymismenettely olemassa, ajantasainen ja toimiiko se suunnitellusti (esim. ostolaskut, laskutus, palkat jne.)?	4	On, lautakunnassa vahvistettu. Sijaisjärjestelyt kunnossa.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

	Onko tehtävien eriyttämistarpeet arvioitu ja ovatko vaaralliset työyhdistelmät tiedossa?	3	Ei ehkä vaarallisia, mutta kaikissa kriittisissä tehtävissä ei ole ”täydellistä” sijaistajaa.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko yksikköraajat ylittävien prosessien kontrollit määritelty?	3	Ennakoivaa yhteistyötä pitäisi lisätä	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
Kontrollien toimivuuden arviointi	Onko päivittäisvalvonta osa esimiesten työtä?	3	Yksikkötasolla toimii – tulosaluejohtajat ja palvelujohtajat --> paljon valvottavaa, ei pysty olemaan kaikessa päivittäisessä operatiivisessa toiminnassa mukana/tietoinen	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Arvioidaanko toimintaprosessien toimivuutta säännöllisesti?	3	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.	Jatkuva sisäinen arviointi, kehittäminen
	Arvioidaanko olennaisten kontrollien tarpeellisuutta säännöllisesti?	3	Täytyy olla myös luottamusta, että homma pelittää – toimintaa ei voida rakentaa valvonnan vaaraan.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
Toiminnan seuranta	Seurataanko määrärahojen käyttöä säännöllisesti?	4	Tulosvastuulliset seuraavat, lautakuntatasolla seurantojen yhteydessä	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Ovatko täsmäytysrutiinit dokumentoitu, vastuutettu ja seurannassa?	3	Ta-seurannassa tehdään	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden seuranta systemaattista?	4	Vastuulliset viranhaltijat	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Varmistetaanko ostopalvelujen laadun sopimuksenmukaisuus?	3	Laatukriteerit täytettävä	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko ostopalvelujen hankinnassa ja sopimuksissa huolehdittu kriittisten palvelujen/tuotteiden saannista myös normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa?	2	Tähän tulee kiinnittää jatkossa huomiota, yhteistyötä hankintapalvelujen asiantuntijoiden kanssa.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Onko sopimusten seuranta systemaattista ja vastuutettua?	3	Seuranta tehdään, säännölliset seurantapalverit, yks. palvelutarj. valvonta vastuutettu (esim. yks. vaka)	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
Tietojärjestelmien kontrollit	Onko tietojärjestelmien kontrollit testattu ja asianmukaisia?	4	Tietohallinto vastaa, yhteistyötä tulosalueiden kanssa.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
Omaisuuksien hankinta, luovutus ja hoito	Onko omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa toteutunut menetyksiä, arvonalennuksia tai onko jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen?	2	Sisäilmaongelmaiset kiinteistöt --> irtaimen ”vahingoittuminen”	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Tiedonkulku ja raportointi		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitystoimenpiteet
Raportointijärjestelmät	Onko esimiesten käytössä raportointijärjestelmä, joka tuottaa oikea-aikaisesti seurantatietoa toiminnan kustannuksista?	3	Forecast ok, sisäisten erien ajantasaisuus?	Vaikuttavuuden arviointi, laadun arviointi – tarvitaan näihin työkalut.
	Tuottaako seurantajärjestelmä	2	Asiakaskyselyt toimivat,	Vaikuttavuuden arviointi,

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

	tietoa toiminnan laadusta (läpime- noajat, poikkeamat, asiakastyty- väisyys jne)?		"systemit" eivät tuota ns. esimiehen työpöytään päivittäisseuranta- aineistoa	laadunarviointi -> työka- lut tarvitaan.
Tiedonkulku	Onko tiedonkulku organisoitu ja vastuuhenkilöt nimetty?	3	Aina parannettavaa	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
	Perehdytetäänkö uudet työntekijät suunnitelmallisesti?	3	Lyhytaikaisten sijaisten perehdyttämisessä haas- tetta	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
	Onko sisäinen tiedonkulku järjes- tetty siten, että toiminnan ohjauk- sen kannalta merkityksellinen tieto toimitetaan oikeille henkilöille oikea-aikaisesti?	3	Kyllä, mutta aina on tässä parannettavaa.	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
	Onko luotu järjestelmällinen tapa tiedottaa suurelle yleisölle ja koh- deryhmille?	3	Wilma-järjestelmä käytös- sä, kaupungin viestintä vastaa koko kaupungille tarkoitettua viestinnästä. Aina tässä kuitenkin pa- rannettavaa.	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
	Onko laadittu suunnitelmat ulkoi- sen viestinnän toteuttamisesta poikkeustilanteissa?	3	Kaup. viestintä – viestintä- suunnitelma	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
Tieto- järjestelmät	Ovatko tietojärjestelmät dokumen- toituja ja luotettavia?	4	Alkaa olla kohdallaan – kiitos tietohallinnon!	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
	Tukevatko tietojärjestelmät pää- töksentekoa ja toimintaa?	4	Laatu ja vaikuttavuus?	Laatu ja vaikuttavuus -> työkalut tarvitaan.

Seuranta		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitys- toimenpiteet
Sisäinen arviointi	Seurataanko toimintaa ja poik- keamia säännöllisesti?	4	Yksikkötasolla jatkuva seuranta, poikkeamat raportoidaan – eurot ta- lousseurannassa ja toimin- ta "isojen" seurantojen yhteydessä	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
	Analysoidaanko ja hyödynnetäänkö poikkeamaseurannan tietoja?	3	Määrärahopoikkeamat -> lisätalousarviot	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
	Arvioidaanko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta sää- nnöllisesti?	3	Kirjoita tekstiä napsautta- malla tätä.	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
	Käsitelläänkö sisäisen tarkastuksen raportit ja havainnot säännöllises- ti?	4	Kirjoita tekstiä napsautta- malla tätä.	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
Ulkoinen arviointi	Käsitelläänkö ulkoisten arviointien, tilintarkastajien, EU-tarkastajien ym. raportit säännöllisesti?	3	Sihyn hankkeet, tark.ltk:n nostot	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.